

Plán péče o novorozence

Porodní sál

Prvotní ošetření po porodu na porodním sále zahrnuje

- možnost tělesného kontaktu matky a dítěte bezprostředně po porodu
- osušení dítěte
- odsátí úst a nosu jen dle potřeby
- podvázání a zkrácení pupečního provazce
- dezinfekce pupečního pahýlu
- kredeizace – prokápnutí očí dezinfekčními očními kapkami
- zhodnocení stavu dítěte
- změření tělesné teploty
- zjištění hmotnosti a změření délky novorozence, obvodu hlavičky a hrudníčku
- označení dítěte – na dolní končetinu zápis příjmení, na zápěstí identifikační číslo a jmenovka
- kontakt dítěte s matkou v případě nekomplikované časné adaptace dítěte a nekomplikovaného porodu

V případě komplikovaného porodu, při problematické časné adaptaci dítěte s nutností klinického sledování či monitorací životních funkcí, nutností prohřátí dítěte, podání kyslíku, při nutnosti dalších léčebných opatření, nezůstává dítě s matkou na porodním sále, je umístěno na novorozeneckém oddělení.

Novorozenecké oddělení – pobyt minimálně 72 hod. po porodu

Ošetření a vyšetření v dalším průběhu na novorozeneckém oddělení

- první koupel dítěte po prohřátí
- vyšetření pediatrem

Vitamín K

Všem novorozencům je aplikován vitamin K (Kanavit) a to buď v podobě kapek do úst nebo nitrosvalovou injekcí. Vitamín K je významný preventivní faktor minimalizující riziko krvácení.

Injekční podání je preferováno u novorozenců s vyšší pravděpodobností možných krvácivých komplikací. (Věstník MZ, částka č. 8, platnost od 9.12.2013, doporučení České neonatologické společnosti).

Novorozenecká žloutenka je způsobena nárůstem hodnot žlučového barviva (bilirubinu) v krvi.

Při vysokých hodnotách bilirubinu v krvi stoupá riziko poškození mozku.

Dle klinického stavu a hodnot bilirubinu je nutné opakované vyšetřování (měření přenosným přístrojem kontaktem s kůží nebo odběrem žilní krve) a případné léčení.

Léčba spočívá v aplikaci speciálního světla (fototerapie) na nekrytou pokožku těla novorozence na novorozeneckém lůžku nebo v inkubátoru. Fototerapie může být doplněna infuzní léčbou, také klyzmatem. Rozvoj novorozenecké žloutenky u většiny dětí nelze předem předvídat.

Pupečníkový pahýl je zvykle odstřižen nejdříve 48 hod. po porodu. Odstřížení není bolestivé.

Pupek je následně sterilně ošetřen a musí být sledován minimálně 24 hodin, zda nekrvácí.

Očkování proti TBC (tuberkulóze) se u všech dětí v současnosti neprovádí.

Očkují se pouze rizikovní novorozenci na základě údajů zákonného zástupce.

Očkování provádí kalmetizační střediska.

Screeningová vyšetření novorozence

Screening novorozence je vyšetřování za účelem vyhledávání chorob v jejich časných stádiích, kdy dítě ještě nemá potíže ani příznaky nemoci.

* screening metabolických poruch

Každému novorozenci je odebrána krev z patičky. Je odeslána do speciálních laboratoří ke zjištění, zda dítě netrpí některou z mnoha závažných vrozených či dědičných chorob.

Celoplošný novorozenecký laboratorní screening se provádí mezi 48 – 72 hodinami po narození.

(Metodický návod k zajištění celoplošného novorozeneckého laboratorního screeningu a následné péče, Věstník MZ ČR částka 6/2009).

Je předpokládán souhlas zákonného zástupce s provedením screeningu.

Ústní souhlas se screeningem vrozených metabolických poruch uděluje matka personálu novorozeneckého oddělení před plánovaným odběrem vzorku krve.

V případné odmítnutí novorozeneckého screeningu zákonným zástupcem dítěte bude vystaven negativní revers s podpisem zákonného zástupce.

screeningová neinvazivní a nebolestivá vyšetření:

- * vyšetření na příjici (syfilis) – provádí porodník (odběr pupečnickové krve při porodu)
- * screeningové vyšetření kyčlí – provádí ortoped (klinické vyšetření, UZ vyšetření)
- * screening vrozené katarakty – provádí lékař dětského oddělení
- * screening sluchu – provádí pracovník foniatrie
- * screeningové vyšetření UZ mozku a ledvin – provádí lékař dětského oddělení

Je předpokládán souhlas zákonného zástupce s provedením screeningu.

Ústní souhlas se screeningem uděluje matka personálu novorozeneckého oddělení před vyšetřením.

V rámci každodenního kontaktu matky s ošetřujícím personálem je prostor pro předávání informací a zodpovězení dotazů.

Sestry a laktační poradkyně pomáhají matkám průběžně.

V případě změny zdravotního stavu novorozence je matka informována lékařem.

Ošetření novorozence, podání Kanavitu i nitrosvalovou injekcí, odběr biologického materiálu, odstřížení pupečnicku, screeningová vyšetření, klyzma, fototerapie, infuze, UZ vyšetření, RTG vyšetření, umístění dítěte k terapii na stanici novorozenecké JIP, překládání dítěte na klinické pracoviště, nepodléhá písemnému souhlasu zákonného zástupce.

Matka je informována průběžně.